

List of Appendices

Appendix no. 1: The interview guide [a document]

Appendix no. 2: Extract of the Google Sheet which was used to organize the codes into themes [a table]

Appendix no. 3: Definition of themes [a table]

Appendix no. 4: Example of coded interview transcript [a document]

Appendix no. 1: The interview guide

Introduction

- Where do you work?
- What is your role?

About the law itself

- How well would you say you know the Foreign Espionage Act and what it entails?
- What did you think when it was passed?
- What are your spontaneous thoughts about the law?
 - How serious do you think it is?
- What are you worried this law could lead to?
- Do you see any positive aspects of the law from a journalistic point of view?
- How does the law affect your daily work?
- How do you perceive that your media company acts in relation to the law?
- Have there been situations where you or your editorial team have acted in a way that you would not have done before the law was passed?
- How do you think journalists and newsrooms should approach the law?
 - Why?
- Do you or one of your reporters have information that you are considering whether or not you can publish in view of the Foreign Espionage Act?

About self-censorship

- What do you think about the risk of self-censorship among journalists?
- Have you yourself or any of your colleagues censored themselves due to the law?
- How do you think the phenomenon of self-censorship affects journalism?
- Is self-censorship always negative?
- Is there anything you would like to add?

Appendix no. 2: Extract of the Google Sheet which were used to organize the codes into themes

Effekt	Förhållningssätt	Medieklimatet	Självensur	Exempelfall	Åsikt	Kunskap
<p>Vilka effekter har lagen (haft) på journalistiken/ditt jobb?</p> <p>Och de liksom sa, så här var det inte meningen och och det var en som till och med sa, ja men det vore</p> <p>Vad tänker du om det då?</p> <p>Och det var en lite häpnadsväckande kommentar. Det</p> <p>Problemet är kanske att den får en självensureranc</p> <p>Väger vi publicera det här? Vi har ett avslöjande. Sc</p>	<p>Åsikter om hur redaktionen</p> <p>Och det här var med, bla så hade hon, hade vi kur</p> <p>Jag är ju av den gamla s Men det ska ju vara en s</p> <p>Så det är väl först, lite so riksdaysledamoten sa, d</p>	<p>Åsikter om det generella r</p> <p>Vi har ju ett medieklimat s</p> <p>Bra. Ser du några andra som är kopplad till lagen?</p> <p>Ja, precis.</p> <p>Nej, det gör jag inte. Det ä</p> <p>Och det är väl, som jag sa</p> <p>Och då tycker jag man vill Och även mot liksom civil Man ser hur journalister s Som i mitt eget fall i Etiop Det är en grupp som seda Men då så stämplade ma Så att det är ju... Den lags Det var liksom utmaninge Och det är väl det någons Mitt jobb är ju att prata me Genom att vara journalist Och det får inga som hels Så det är den bakgrunder Där man förändrar våra g</p>	<p>Åsikter om självensur.</p> <p>Problemet är kanske att den får e</p> <p>Och självensuren, jag tror inte de</p> <p>Att man tycker det är ovanligt att b</p> <p>Det finns ju de här undantagen. L</p>	<p>Konkreta exempel på vad som</p> <p>FN är ju faktiskt en sådan orga</p> <p>Och sen, vad händer till exa</p> <p>Det här med hemlig uppgift, de</p> <p>Utan det kan ju vara som regel Och sen må det vara en uppgif</p> <p>Och där finns det ju konkreta e</p> <p>Exakt</p> <p>Sexuella övergreppen i, var de Och där var det ju två svenskar</p>	<p>Generella åsikter om lag</p> <p>Det var ju först, jag tror r</p> <p>Då blev det liksom en w Men för journalister s</p> <p>Jag tror jag skrev två, in är ju inte jag en jurist</p> <p>Jag hade ju lite grann m</p> <p>Efter tolv år så var det s</p> <p>Nej. Ser du några posit</p> <p>Nej. Nej.</p>	<p>Kunskapsnivån kring</p> <p>Men för journalister s</p> <p>In är ju inte jag en jurist</p> <p>Sen nej och kan man</p> <p>Ja, men ganska väl. Men jag har väl gjort</p>

Appendix no. 3: Definition of themes

Themes and <i>sub-themes</i>	Definition
Recognized occurrence	Existing or non-existing first-hand and second-hand experiences of the Foreign Espionage Act
Perceived effects	Description of what effects are perceived to arise
<i>Self-censorship</i>	Gathering thoughts, opinions and experiences about self-censorship
<i>Sources/whistleblowers</i>	Gathering thoughts, opinions and experiences about self-censorship
Test the law	Description of the want, need and urge for journalists to challenge the law in order to test its scope and limits
Faulty law design	Description about how the law is designed, for example written, constructed and defined
<i>Vagueness</i>	Description about the writings of the law
<i>Line of responsibility</i>	Description of thought and concerns about the fact that the reporter as an individual is the one getting punished for breaking the law
Slippery slope for media freedom	Gathering general concerns about the threat to media freedom and democratic values

Appendix no. 4: Example of a coded interview transcript

Vad snällt att du kunde ställa upp på det här.

Ja, men självklart. Hoppas jag har något vettigt att säga.

Ja, det har du säkert. Någonting. Först så vill jag bara fråga ifall du har några frågor utöver det som jag redan har skrivit i mejlet.

Nej, jag tror inte. Du kan bara berätta lite kort. Mm. Jag...

Ja, självklart. Jag håller då på att skriva min masteruppsats om utlandsspionerilagen. Och då har jag intervjuat olika journalister om vad man... Eftersom att den inte har funnits så länge så har det ju mest blivit hur man tänker att man kommer förhålla sig till den om tillfället skulle uppstå. Men det har även varit lite andra svar. Så det jag gör då är att intervjua er. Och sen...

Hur många går intervjuat totalt?

Jag ger upp... Du är min... Jag är min elfte. Och jag siktar på femton. Och sen så kommer jag då sammanställa de här resultaten och... Ja. Sammanfatta lite vad det är när jag har sagt.

Eventuellt om... Och jättegärna... Mm. När du är färdig så får du jättegärna skicka den.

Absolut.

Det kan jag göra. Och sen undrar jag också ifall du säger någonting nu som är så superklockrent så kanske jag... Om jag får... Plockar ut ett citat för att liksom illustrera det. Som jag har sagt. Skulle det vara okej i så fall?

Ja, absolut. Absolut.

Bra. Och sen undrar jag också ifall du vill vara anonym.

Nej. Nej.

Ja, men grymt.

Ja, men då kör jag igång med mina frågor då.

Ja, och då undrar jag först hur väl du skulle säga att du känner till lagen och vad den innebär.

Jag tycker att jag känner till lagen väl och jag har läst väldigt mycket om den, har läst så mycket som har funnits och går att tillgå. Men det sagt, det är någonting helt annat att läsa om en lag och att se en lag implementeras. Så i ett avseende vet jag ingenting.

Och vad tänkte du när den antogs?

När den antogs så tänkte jag flera saker. Dels rent... I min bransch och i min kår så att det var ett stort misslyckande för oss att vi reagerade alldeles för sent. Det här är liksom en fråga som är värde för alla medier, alla publicister, alla journalister. Och det var först inför beslutet i, vad blir det, november 2022 måste det vara ibland, som jag skrev. Och... Då var jag ändå väldigt tidig med att skriva om det. Och jag ringde runt och pratade med utgivarna och Journalistförbundet, Publicistklubben och alla de hade liksom skrivit remissvar redan. Men jag tycker att... Och det var ju jättebra, där de liksom argumenterade väl för varför det här är ett problem. Men jag tycker det är ju tyvärr liksom misslyckande även för dem att de inte har fått oss andra att... Alltså fått igång debatten. Så det var väl det jag tänkte. Men sen tänkte jag att det här är...så enormt, liksom... Det är en så enormt stor, vid och vag lagstiftning. Så den är potentiellt förödande och hade den infört sig i ett land som Ungern eller Polen så hade vi liksom mycket snabbare och mer reflexmässigt kallat den antidemokratisk. Eller farlig. Eller liksom...Den långtgående inskränkning. Och det har vi inte gjort. Eller jag gjorde det då i min text. Och de texter jag skrev sen. Men... Vi har ett försiktigt språkbruk när det kommer till även väldigt stora förändringar som sker... När det sker en demokratisk ordning i Sveriges riksdag då har vi som kår ett väldigt försiktigt förhållningssätt till det.

Ja, jag har ju läst en del av de texterna som du har skrivit. Men idag då... Hur skulle du vilja omnämna den här lagen?

Ja, alltså... Utlandsspionerilag är ju på ett sätt en missvisande beskrivning. Jag skulle ju hellre beskriva den som en begränsningslag för grävande journalistik. Och... Om man använder det... Om man uttrycker det på det sättet så blir det mycket tydligare vad som är problemet och varför det är angeläget för alla som jobbar med journalistik. Det är... Det har kommit upp diskussioner om publiceringar som redan har uteblivit...SVT gjorde ju ett exempel av någon... När det handlade om en publicering av en karta. Och... Det är liksom... Ett av väldigt få exempel som har nämnts. Jag vet att det på flera andra redaktioner har varit... Alltså att lagen har inneburit att man har gjort helt andra övervägande än man har gjort tidigare inför publiceringar. Och att man ibland avstått i uppgifter. Så jag vet att det redan idag påverkar journalistiken. Jag vet inte om det var svar på din fråga. Men så skulle jag beskriva det. +++ ROSA

Och vad känner du om det då? Att du hör att medier avstår från att publicera vissa uppgifter?

Nej men jag blir... Dels blir jag förbannad för att det visar att lagen har precis de effekter som jag befarade. Det vill säga inte i första hand att det kommer sättas en massa journalister i fängelse för att de bryter mot lagen. Utan att det kommer påverka vad vi gör och inte gör. Att vi kommer begränsa oss själva. Att det blir en självzensur. Att det blir en oro. Den är inte riktad... Lagstiftningen är inte riktad mot ansvariga utgivare utan den är riktad mot enskilda journalister. Vilket också liksom blir ytterligare begränsning. För det är också svårare som arbetsgivare då att säga att du... Du som ung reporter ska skriva den här som kanske bryter mot den här lagen. Att vi tycker att lagen är dålig. Det hade varit lättare om det var kopplat till utgivarskapet också. Så det gör mig förbannad. Sen gör det mig också... Men det kan samtidigt också bli liksom... Att jag tänker på hur vi... Alltså hur alla publicistiska verksamheter förhåller sig. Där måste vi också våga testa gränserna. Och våga...

Peka på att det här gör vi trots att vi befäradar att vi kan strida mot den här lagen. Eller att liksom få till en diskussion om hur den ska tolkas och implementeras. För där tror jag att... På ytterst lekmanamässiga boliner så tycker jag att... Det finns ändå skäl att tro att... Domstolar möjligen skulle värna... Yttrande och tryckfriheten... Väldigt högt i en ensam rättsprocess. Där måste vi liksom våga pröva lagen. Så skulle jag säga.

++++ORANGE++++LILA

Hur tycker du att din egen arbetsplats, Aftonbladet, förhåller sig till lagen?

Jag vill... Jag kan inte riktigt... Liksom... Prata om hur... Aftonbladet har förhållit sig till lagen i liksom... Reda publiceringar. Men när jag säger att jag vet att många redaktioner förhåller sig till det här. Då ingår också min egen tidning.

Och du personligen då? Och dina närmsta kollegor. Hur... Nu är ju du biträdande kulturchef. Men... Skulle du säga att ni har haft anledning att förhålla er till lagen än så länge?

Nej, inte så att vi har övervägt att någon publicering skulle strida mot lagen. Däremot... Vår... Min uppgift, det är jag som har skrivit mest om det hos oss på Aftonbladet. Min uppgift har väl varit att återkommande påminna om att den här finns. Att det är ett problem. Snarare än att vi har gjort några publiceringar som vi tror riskerar att bryta mot den. Men... Det är klart att det kan uppstå.

Särskilt om det kommer uppgifter till oss som just kan påverka våra relationer till andra länder. Och vi skriver ju både om NATO-samarbete och liksom... Nu är DCA-avtalet precis uppe för diskussion. Och... Vi skriver om Ryssland, om Ukraina, om Turkiet, om... I alla de här frågorna som rör utrikespolitik och andra länders förhållanden. Och kontakter med Sverige och samarbete med Sverige.

Det är klart att det hypotetiskt... Skulle kunna påverka det vi skriver idag. Men jag skulle inte säga att vi har suttit med någon stor publicering hittills på Aftonbladet Kultur som... Där vi har varit tvungna att avstå någonting.

Och du nämnde förut att du tycker att man behöver... Försöka utmana lagen. Att det är så man bör förhålla sig till den. Skulle du vara redo att driva en sån...
Ja, en sån sak?

Det är lätt att säga att man skulle vara det. Det är svårt att göra, tror jag. Men... För egen del... Absolut. I... När det är en publicering som är värd att ta strid för... I en fråga som jag tycker är så enormt viktig för svensk journalistik. Så... Ja, det skulle jag absolut vara.

Och har du tilltro till att resten av branschen... Känner samma?

Nej. Man kan inte, ska inte och bör inte liksom... Ha tilltro till eller lägga det ansvaret på sig en... Vikarie på nyhetsdesken som är inne fyra månader...

24 år gammal eller så. Jag tror att den... Det kan man liksom inte... Man ska inte kräva det. Och därför kan jag inte ha tilltro till det. Jag har en stark tilltro till att branschen skulle sluta upp... Bakom en journalist som åtalas på det sättet. Eller som hamnar i det... Läget. Det är jag...

Alldeles, alldeles övertygad om. Och att även mediebolagen skulle göra det. Alltså ägare och... Liknande. Det är... Det tror jag. Men däremot... Jag är inte säker på att alla... Liksom... Medieägare... Är säkra på att just deras... TV-kanal eller tidning eller radiokanal ska vara den som... Har den här fajten.

Nej. Vad ser du är de största hoten? Med lagen? Eller de största effekterna som kommer komma ut från den?

Alltså självcensuren... Som det innebär och begränsningen som det innebär... Är det största hotet... Tills någon... Alltså... Tills det börjar dyka upp åtal och liknande. Och om man då ska göra... Det som... Det exempel som ofta har nämnts i det här... När Sveriges Radio avslöjade planerna på att bygga en... Vapenfabrik i Saudiarabien. Och där han som... Hade varit med och formulerat... Lagerrådsremissen säger att... Dels skulle det vara olagligt med den här nya lagen. Det som jag tror...Händer, kommer hända, kanske redan har hänt... Det är att man... Tittar på den typen av gräv... Och i ett väldigt tidigt skede... Blir mindre benägen att göra dem. För att man tänker att det kanske faktiskt är olagligt att göra det här. Är det verkligen där dit vi ska? Är det verkligen liksom... Den här kriminella publiceringen... Eller det här kriminella grävet som vi ska göra? Eller är det det här andra? Som också är bra, men... Som är lagligt. Det tror jag kommer vara... Det största problemet och... Hotet med det...Det är liksom... Det är så mycket större än man kanske förstår. För att det som det innebär... Det är ju publiceringar som aldrig görs. Av... Granskningar som aldrig görs. Och vi får liksom aldrig heller... Vi som offentlighet, vi som medborgare, vi som samhälle... På aldrig ett tillfälle att... Ens ta ställning till om... Var det en bra granskning? Var det...Fanns det någonting här? Fanns det liksom... Hittade de någonting? Gjorde de inte det? Och vi får inte ens... I så fall... Några medier som...Ställer eller lyfter... Frågeställningar. Utan det... Vi kommer inte ens så långt i så fall. Och det är... Det skapar ju liksom... Ett svängrum för... Makthavare. Som de inte bör ha. +++++RÖD+++LILA

Nej, verkligen. Ehm... Ja, jag vet att du inte kan gå in på specifika publiceringar eller så närmare. Men skulle du säga att Aftonbladet har... Självcensurerat sig... Än så länge? I förhållande till lagen?

Jag avböjer att liksom... Resonera om hur... Hela Aftonbladet har...Ehm... Agerat där. Det får liksom bli en fråga för... Våra ansvariga utgivare i så fall. Men... Och jag kan säga att... Aftonbladet Kultur har än så länge inte... Gjort det. Men... Ja, nej. Men jag... Nöjer mig så. Ser du att självcensur alltid är dåligt?

Nej. Ehm... Självcensur är ju på ett sätt... Alltså, pressretyk är ju självcensur på ett sätt. Att förhålla sig till... Brottsoffers särskilda utsatthet. Att ha avstånd med handport... Det är ju självcensur. Mm. Ehm... Eller självreglering kallar vi det ju. Men det är ju på liksom... Självcensur på ett sätt. Det är viktigt att veta... Vad man gör, varför, när och liksom vilka konsekvenser det får. Och att ha tänkt igenom det. Ehm... Så det är viktigt. Och det är också viktigt om vi...

Ehm... Avslöjar militära hemligheter eller liksom... Granskar en bygget av en vapenfabriksare. Vi måste ju veta att det här kan få... De här konsekvenserna. Och spelar det en roll för oss?

Är vi konsekvensneutrala eller... Bidrar vi till någonting här som är liksom... Samhällsfarligt eller alltså... Så självcensur i form av... Att vara reflekterande och reglera sig själv. Det är ju helt nödvändigt.Och det är klart liksom... Vi har förtalslagstiftning och vi har... Ja. Så det är inte per definition dåligt.

Och sen undrar jag ifall du ser utlandsbionerilagen som en del av något större... En större...En större inskränkning mot tryck och yttrandefrihetsgrundlagen. Eller som en riktning i... Medieklimatet kanske.

Jag ser det som en... Extremt... Obehaglig... Och farlig... Väg.
Där detta är...Kanske det värsta exemplet. Men bara ett av många. Mm. Vi har ett... Mindre dramatiskt men icke desto mindre allvarligt exempel när det gäller möjligheten...Att..Dra tillbaka sändningstillstånd under vissa förhållanden som är en ny lagstiftning. Vi har... Åtskilliga nya lagar som handlar om...
Liksom hemlig avlyssning och preventiv övervakning och... Möjlighet för att installera... Egentligen avlyssnande hårdvara hos...
Privatpersoner och... Att man överhuvudtaget får övervaka och avlyssna mycket mer... I någon slags guilt-free association. Och alla de här sakerna kommer att påverka...
Journalistiken dels för att det kommer påverka... Det finns liksom en rejäl... Risk att...
Journalister kommer att avlyssnas. Det kanske kommer gallras en del av det. Det kommer kanske... Ehm... Inte liksom leda till några stora spektakulära fall där... Det visar sig att en grävande reporter...
Avlyssnas när de granskar staten eller så. Men, men... Liksom hemlig källskyddad information kan ändå komma i... Polisiära händer.
Behöva hanteras där. Ehm... Och det kan få stora konsekvenser men... Det som... Det framför allt kommer göra tror jag är att... Ehm... Källor och... Ehm...
Uppgiftslämnare kommer att bli räddare för... Att dela med sig av det. För att de vet att risken är mycket större. Att någon annan lyssnar. Ehm... Och...
Då kan inte vi leva upp till källskydd och medlemsskydd i värsta fall. Och det... Ja... Det är...
Då har vi liksom... Sågat av en... Viktig gren på det journalistiska trädet.

Ser du några positiva aspekter med lagen? Rent ur en journalistisk synvinkel?

Nej. Jag tror inte det.

Är det någonting annat som vi inte har pratat om än som du skulle vilja tillägga?

Jag tror att man kan... Lägg till möjligen att... Det är också... Vi lever i en tid där...
Säkerhet... Ehm... Och trygghet.
Och liksom... De frågorna... Av naturliga skäl med liksom krig i vårt närområde. Ehm...
Värderas väldigt högt. Ehm... Och...
Det gör att... Ehm... De... Liksom våra militära förmågor och våra... Ehm...
Liksom... Försvarsförmåga. Försvarets... Försvaretsgöranden och förehavanden.
Förflyttningar. Ehm... Satsningar. Inköp. Alla de här delarna. Ehm...
Blir viktigare för samhället. De kommer bli större och de kommer... Ehm... Liksom... Ha en mer avgörande roll. Och det är inte konstigt. Men...
Men att det sker samtidigt som de här lagstiftningarna och instänkningarna kommer. Det kommer göra att de här processerna... Ehm... Kring försvar. Kring säkerhet. Kring polis. Kring övervakning.
Kommer att... Behöva granskas extra mycket. Men... Den här typen av lagar gör att de blir mindre granskade. Mm. Och det tror jag vi kommer att... Få anledning att...
Sörja liksom när man tittar tillbaks på det sen. Mm. Tror...

Finns det någon del av dig som tänker att... Det var uttänkt från början? Alltså att det kommer... Nu vet jag att den här lagen har utträttats otroligt länge. Men...

Nej... Alltså... Jag tror ju väldigt sällan på så. Det här är en hemlig plan. Mm. Men... Ehm... I så fall mer att...
Man från olika håll kan se... Man ser inte som såhär... Nu ska vi... Lura igenom det här. Utan man ser det som... Det är naturligt att vi får nya behov. Mm. Och våra behov... Militärt är att inte...
Journalistiken ska ha samma insyn. Mm. Och då... Och på det sättet finns det ju liksom ett uppsåt. Men uppsåtet är ju från en del av intresseskalen. Och då har man liksom inte vägt in de andra intressena som finns i en demokrati. Mm.
På ett tillräckligt tydligt sätt. Mm. Men jag tror inte att det är någon hemlig smygplan. Nej. Nej.

Nej men vad bra.

Är det någonting annat du vill lägga till?

Jag tror inte det.

Nej? Vad bra. Om du inte har någon annan fråga då så känner jag mig jättenöjd.

Ja men toppen. Mm.

Jag hoppas att det blev citerbart någonstans.

Ja det är helt självklart. Och om jag har någon annan fråga, något klagörande som behöver göras så mejlar jag bara.

Ja självklart.

Mm.

Toppen. Tack så jättemycket.

Tack själv.